



Global İnsan Kaynakları

[info@global-ik.com](mailto:info@global-ik.com)

Bağdat Cad. No: 439/7 Suadiye-Kadıköy / İSTANBUL

Tel: (0216) 345 10 66

## D U Y U R U

TARİH	23.12.2021
KONU	Tüm Çalışanların Asgari Ücrete Kadar Olan Ücretlerinden Gelir Ve Damga Vergisinin Kaldırılması
İLGİLİ MEVZUAT	2022 Yılına İlişkin Düzenleme
İLGİ	İşverenler

İşçi memur tüm çalışanların asgari ücrete kadar olan ücretlerinden gelir ve damga vergisinin kaldırılmasına ilişkin kanun teklifi TBMM genel kurulunda görüşülerek kabul edildi. Kanun, Cumhurbaşkanı tarafından onaylanarak resmi gazetede yayımlandıktan sonra yürürlüğe girecektir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde görüşülerek kabul edilen "Gelir Vergisi Kanunu İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunda yer alan düzenlemelerde **asgari ücretin gelir vergisinden ve damga vergisinden istisna edilmesine** ilişkin maddeler yer almaktadır. İlgili düzenlemede **asgari ücretin üzerinde gelir elde eden ücretlilerde de** asgari ücret tutarı kadarlık gelir üzerinden **gelir vergisi ve damga vergisi alınmaması** öngörülmektedir. Bu düzenlemelere bağlı olarak, ücret gelirlerinin vergilendirilmesinde asgari ücretin **aylık brüt tutarının yüzde 85'i** gelir vergisinden istisna edildiğinden, aşağıda açıklandığı üzere **asgari geçim indirimi düzenlemesi 01/01/2022 tarihinden itibaren yürürlükten kaldırılmaktadır.**

Öncelikle belirtmemiz gerekir ki Kanun teklifi ile birlikte 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun 32'inci maddesi 01/01/2022 tarihinden itibaren uygulama alanı kalmadığından yürürlükten kaldırılmıştır. Bahse konu madde asgari geçim indirimi uygulamasını düzenlenmektedir. Böylelikle 01/01/2022 tarihinden itibaren hak edilecek ücretlere uygulanmak üzere Asgari Geçim İndirimi (AGİ) uygulaması sonlanmıştır.

Diğer bir önemli olgu ise asgari ücret tutarında damga vergisi istisnası uygulanmasıdır. Kanun'un 4'üncü maddesi ile birlikte ücretlerde istisnanın, aylık brüt asgari ücrete isabet eden kısım için uygulanır, hükmü kesinleşmiştir. Gelir vergisi uygulamasında kümülatif matrah uygulaması olmadığı için doğrudan matrahtan istisna yöntemi ile damga vergisi hesaplaması uygulanabilecektir.

Asgari ücret üzerinden damga vergisi alınmayacaktır. Asgari ücretin üzerinde ücret geliri elde edenlerde damga vergisi istisnası uygulanırken; her ay bordrosundaki o aya ait brüt ücret tutarından, asgari ücrete isabet eden aylık brüt tutar düşüldükten sonra kalan tutar üzerinden damga vergisi hesaplanacaktır.

Önemli olan diğer bir düzenleme ise asgari ücret tutarının gelir vergisinden istisna tutulmasıdır. Asgari ücretle çalışanlar yönünden, asgari ücrete isabet eden tutar vergi dışı bırakıldığı için, asgari ücretli çalışanların sigorta, şahıs sigortası, sendika aidatı, engellilik indirimi gibi vergi indirimlerinden yararlanması mümkün olmayacaktır.

Ancak, ücret geliri asgari ücreti aşan çalışanlar bakımından eğer yararlanma hakları bulunuyorsa engellilik indirimi, sendika aidatı vb. indirimler yapılabilecektir.



Global İnsan Kaynakları

[info@global-ik.com](mailto:info@global-ik.com)

Bağdat Cad. No: 439/7 Suadiye-Kadıköy / İSTANBUL

Tel: (0216) 345 10 66

Bu noktada önemli olan kanun metninin 2'nci maddesi olup uygulamanın detaylarını parantez içi hükmü belirlemektedir. Bahse konu düzenlemeler 01/01/2022 tarihinden itibaren hak edilecek ücretler için uygulanacaktır.

Madde metni ve metne dair incelememiz aşağıda yer almaktadır.

*MADDE 2 – 193 Sayılı Kanun'un 23 üncü maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.*

*“18. Hizmet erbabının, ödemenin yapıldığı ayda geçerli olan asgari ücretin aylık brüt tutarından işçi sosyal güvenlik kurumu primi ve işsizlik sigorta primi düşüldükten sonra kalan tutarına isabet eden ücretleri (**Şu kadar ki, istisnayı aşan ücret gelirinin vergilendirilmesinde verginin hesaplanacağı gelir dilim tutarları ve oranları, istisna kapsamındaki tutarlar da dikkate alınarak belirlenir. Ödenecek vergi tutarı, bu suretle bulunan vergi tutarının içinde istisna tutara isabet eden kısım düşülmek suretiyle hesaplanır. İstisna nedeniyle alınmayacak olan vergi ilgili ayda aylık asgari ücret üzerinden hesaplanması gereken vergiyi aşamaz. Birden fazla işverenden ücret alanlarda bu istisna sadece en yüksek olan ücrete uygulanır.**)”*

*Ücret gelirinin vergilendirilmesinde verginin hesaplanacağı gelir dilim tutarları ve oranları, istisna kapsamındaki tutarlar da dikkate alınarak belirlenir”*

Yukarıda yer alan madde ile; çalışanlara ödenen ücretlerin, ilgili ayda geçerli olan **brüt asgari ücretten işçi Sosyal Güvenlik Kurumu primi ve işsizlik sigorta primi düşüldükten sonra kalan kısmı** gelir vergisinden **istisna** edilmekte, ücret gelirinin asgari ücrete isabet eden kısmı üzerinden gelir vergisi alınmaması sağlanmaktadır.

Asgari ücret üzerindeki ücret gelirlerinin vergilendirilmesinde; istisna kapsamındaki tutar dâhil, kümülatif vergi matrahının tabi olduğu vergi dilimi ve oranlarına göre vergileme yapılacaktır. İstisna tutarını aşan ücret gelirlerinin vergilendirilmesinde, uygulanacak gelir vergisi dilimi ve oranının ilgili ay ve önceki aylardaki istisna tutarlarının da eklenmesi suretiyle belirlenmesi ve verginin bu şekilde belirlenen kümülatif tutarın tabi olduğu vergi dilimleri ve oranları dikkate alınarak hesaplanması öngörülmektedir. Diğer bir deyişle cari ay vergi matrahından farklı olarak kümülatif vergi matrahı istisna tutarlar da dahil şekilde hesap ve takip edilecektir. Bu sayede, asgari ücret tutarına ilişkin istisnadan tüm ücretlilerin asgari ücretlilerin yararlandığı istisna tutarını aşmayacak şekilde yararlanmaları sağlanmaktadır.

Kanun metninde yer alan ilk olgu kümülatif gelir vergisi matrahıdır. İlk düşünülen hesaplama mantığında gelir vergisi matrahı indirim tabi tutularak dikkate alınmaktaydı dolayısıyla çalışanların kümülatif gelir vergisi matrahı aynı engelli indiriminde, özel sağlık sigortasında olduğu gibi indirim uygulanan hali ile dikkate alınacaktı, ancak kanun metninde özellikle çalışanın gelir vergisi kesintilerini belirleyecek olan kümülatif gelir vergisi matrahının indirim dahil olarak dikkate alınacağı hüküm altına alınmıştır. Dolayısıyla hesaplanacak olan gelir vergisi kesintileri çalışanların kümülatif gelir vergisi matrahlarının indirim uygulanmadan oluşan toplamları üzerinden yapılmalıdır.

**Gelir vergisi tarifesindeki dilimlere göre vergi oranı belirlenirken bu şekilde hesaplanan kümülatif tutarlar dikkate alınmalıdır..**



Global İnsan Kaynakları

[info@global-ik.com](mailto:info@global-ik.com)

Bağdat Cad. No: 439/7 Suadiye-Kadıköy / İSTANBUL

Tel: (0216) 345 10 66

*Ödenecek vergi tutarı, bu suretle bulunan vergi tutarının içinde istisna tutara isabet eden kısım düşülmek suretiyle hesaplanır.*

Dikkat edilmesi gereken bir diğer olguda ödenecek vergi tutarının tespiti noktasında olacaktır. Kanun hükmüne göre iki farklı hesaplama yapılacaktır. Bunlardan ilkinde çalışanın birinci gelir vergisi kesintisi herhangi bir indirim uygulanmadan belirlenecektir. Akabinde uygulanacak olan indirim için asgari ücretin gelir vergisi kesintisi tespit edilecektir. İndirimsiz gelir vergisi ödemesinden, asgari ücret üzerinden hesaplanan gelir vergisi ödemesi düşüldükten sonra kalan tutar çalışanın bordrosuna kesinti olarak yansıtacaktır.

Bahse konu uygulama ile birlikte kümülatif gelir vergisi matrahı üst dilime çıkmadığı müddetçe herhangi bir sorun doğmayacaktır. Ancak kümülatif gelir vergisi matrahının yükseldiği noktada, gelir vergisi kesintisi artacak, haliyle ilk yapılan hesaba oranla çalışanın net ücreti düşecektir. *İstisna nedeniyle alınmayacak olan vergi ilgili ayda aylık asgari ücret üzerinden hesaplanması gereken vergiyi aşamaz.*

Bir diğer olgu ise indirim yapılacak miktar asgari ücretlinin normal şartlarda ödeyeceği gelir vergisi tutarını aşamayacaktır. Dolayısıyla Ocak ve Temmuz ayları arasında 638,01 TL, Ağustos ayında 739,37, Eylül ve Aralık ayları arasında 850,68 TL gelir vergisinden istisna tutulacaktır.

01.01.2022 –31.12.2022 tarihleri arasında milli seviyede tüm çalışanlar için aynı olarak uygulanmak üzere, işçinin bir günlük normal çalışma karşılığı asgari ücretinin (166,80.-TL) olmasına karar verilmiştir. Buna göre; asgari ücretin aylık brüt tutarı da 5.004 TL olmaktadır.

### **HESAPLAMA 12 AYLIK DÜZENDE AŞAĞIDAKİ GİBİ OLACAKTIR**

Brüt Maaş	SGK Matrahı	SGK Primi	İŞSİZLİK Primi	Gelir Vergisi Matrahı	Gelir Vergisi	Asgari Ücret Gelir Vergisi	Kümülatif Gelir Vergisi Matrahı	Damga Vergisi Matrahı	Damga Vergisi	Net Ücret
10.000	10.000	1.400	100	8.500	1.275	638,01	8.500	4.996	37,92	7.825,09
10.000	10.000	1.400	100	8.500	1.275	638,01	17.000	4.996	37,92	7.825,09
10.000	10.000	1.400	100	8.500	1.275	638,01	25.500	4.996	37,92	7.825,09
10.000	10.000	1.400	100	8.500	1.375	638,01	34.000	4.996	37,92	7.725,09
10.000	10.000	1.400	100	8.500	1.700	638,01	42.500	4.996	37,92	7.400,09
10.000	10.000	1.400	100	8.500	1.700	638,01	51.000	4.996	37,92	7.400,09
10.000	10.000	1.400	100	8.500	1.700	638,01	59.500	4.996	37,92	7.400,09
10.000	10.000	1.400	100	8.500	1.700	739,37	68.000	4.996	37,92	7.501,45
10.000	10.000	1.400	100	8.500	2.155	850,68	76.500	4.996	37,92	7.157,76
10.000	10.000	1.400	100	8.500	2.295	850,68	85.000	4.996	37,92	7.017,76
10.000	10.000	1.400	100	8.500	2.295	850,68	93.500	4.996	37,92	7.017,76
10.000	10.000	1.400	100	8.500	2.295	850,68	102.000	4.996	37,92	7.017,76

**Bu noktada temel fark çalışanın kümülatif gelir vergisi matrahıdır. Çalışan, hesaplamada ikinci gelir vergisi dilimine dördüncü ayda, indirimden sonra kümülatif gelir vergisi matrahı oluşturulsaydı çalışan ağustos ayında ikinci vergi dilimine geçecekti.**



Global İnsan Kaynakları

[info@global-ik.com](mailto:info@global-ik.com)

Bağdat Cad. No: 439/7 Suadiye-Kadıköy / İSTANBUL

Tel: (0216) 345 10 66

## Sonuç olarak;

İlgili düzenlemede **asgari ücretin üzerinde gelir elde eden ücretlilerde de** asgari ücret tutarı kadarlık gelir üzerinden **gelir vergisi ve damga vergisi alınmaması** öngörülmektedir. Bu düzenlemelere bağlı olarak, ücret gelirlerinin vergilendirilmesinde asgari ücretin **aylık brüt tutarının yüzde 85'i** gelir vergisinden istisna edildiğinden, aşağıda açıklandığı üzere **asgari geçim indirimini düzenlemesi** 01/01/2022 tarihinden itibaren **yürürlükten kaldırılmaktadır**.

**Asgari ücret üzerinden damga vergisi alınmayacaktır. Öte yandan, asgari ücretin üzerinde ücret geliri elde edenlerde damga vergisi istisnası uygulanırken; her ay bordrosundaki o aya ait brüt ücret tutarından, asgari ücrete isabet eden aylık brüt tutar düşüldükten sonra kalan tutar üzerinden damga vergisi hesaplanacaktır.**

**Ödenecek vergi tutarı, bu suretle bulunan vergi tutarının içinde istisna tutara isabet eden kısım düşülmek suretiyle hesaplanacaktır. İstisna nedeniyle alınmayacak olan vergi ilgili ayda aylık asgari ücret üzerinden hesaplanması gereken vergiyi aşamaz. Ücret gelirin vergilendirilmesinde verginin hesaplanacağı gelir dilim tutarları ve oranları, istisna kapsamındaki tutarlar da dikkate alınarak belirlenecektir.**

**Asgari ücretle çalışanlar yönünden, asgari ücrete isabet eden tutar vergi dışı bırakıldığı için, asgari ücretli çalışanların sigorta, şahıs sigortası, sendika aidatı, engellilik indirimi gibi vergi indirimlerinden yararlanması mümkün olmayacaktır. Ancak, ücret geliri asgari ücreti aşan çalışanlar bakımından eğer yararlanma hakları bulunuyorsa engellilik indirimi, sendika aidatı vb. indirimler yapılabilecektir. Hesaplamaya ait detaylar, engelli, özel sağlık sigortası gibi indirimlerin nasıl uygulanacağı, gelir vergisi genel tebliği yayımlandıktan sonra belirlenecektir.**

Saygılarımızla  
Global İnsan Kaynakları